

**PRELIMINARY EXAMINATION FOR PART I OF THE
CLASSICAL TRIPOS**

Friday 6 June 2003 1.30 to 4.30

Paper 2

ALTERNATIVE GREEK TRANSLATION

Answer all questions

Sections A and B carry equal weight.

It is important to write good English.

Answers from each Section must be written in a separate booklet.

Write your number (not your name) on the cover of each Section booklet.

You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you
may do so by the Invigilator

SECTION A

Translate into English:

A1

τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
 “κριὲ πέπον, τί μοι ὅδε διὰ σπέος ἔσσυο μῆλων
 ὑστατος; οὐ τὶ πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰών,
 ἀλλὰ πολὺ πρώτος νέμεαι τέρεν’ ἄνθεα ποίης
 μακρὰ βιβάς, πρώτος δὲ ροὰς ποταμῶν ἀφικάνεις,
 πρώτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεις ἀπονέοσθαι
 ἐσπέριος· νῦν αὐτὲ πανύστατος. ἢ σὺ ἄνακτος
 ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἔξαλάωσε
 σὺν λυγροῖς ἑτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἴνω,
 Οὐτις, ὃν οὐ πώ φημι πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
 εἰ δὴ διοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο
 εἰπεῖν ὅπη κεῖνος ἐμὸν μένος ἡλασκάζει·
 τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἀλλυδις ἄλλῃ
 θεινομένου ράιοιτο πρὸς οὐδεῖ, καὸς δέ κ' ἐμὸν κῆρ
 λωφῆσεις κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὐτις.”
 ὡς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἔο πέμπε θύραζε.

HOMER *Odyssey* IX 446–461

A2 ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΩΝ

ΙΩΝ. γνοίην γοῦν ἄν ἔγωγε οἷα στρατηγὸν πρέπει εἰπεῖν.

ΣΩ. ἵσως γάρ εῖ καὶ στρατηγικός, ὁ Ίων. καὶ γὰρ εἰ ἐτύγχανες ἵππικὸς ὃν ἄμα καὶ
 κιθαριστικός, ἔγνως ἄν ἵππους εὖ καὶ κακῶς ἵππαζομένους· ἀλλ' εἴ σ' ἔγώ ἡρόμην· “Ποτέρᾳ
 δὴ τέχνῃ, ὁ Ίων, γιγνώσκεις τοὺς εὖ ἵππαζομένους ἵππους; ἢ ἵππεὺς εἰ ἢ ἢ κιθαριστής;” τί
 ἄν μοι ἀπεκρίνω;

ΙΩΝ. ἢ ἵππεύς, ἔγωγ’ ἄν.

ΣΩ. οὐκοῦν εἰ καὶ τοὺς εὖ κιθαρίζοντας διεγίγνωσκες, ὥμολόγεις ἄν, ἢ κιθαριστής εἰ, ταύτη
 διαγιγνώσκειν, ἀλλ’ οὐχ ἢ ἵππεύς.

ΙΩΝ. ναί.

ΣΩ. ἐπειδὴ δὲ τὰ στρατιωτικὰ γιγνώσκεις, πότερον ἢ στρατηγικὸς εἰ γιγνώσκεις ἢ ἢ
 ράψῳδὸς ἀγαθός;

ΙΩΝ. οὐδὲν ἔμοιγε δοκεῖ διαφέρειν.

ΣΩ. πῶς; οὐδὲν λέγεις διαφέρειν; μίαν λέγεις τέχνην εἶναι τὴν ράψῳδικὴν καὶ τὴν
 στρατηγικὴν ἢ δύο;

ΙΩΝ. μία ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. ὅστις ἄρα ἀγαθὸς ράψῳδός ἐστιν, οὗτος καὶ ἀγαθὸς στρατηγὸς τυγχάνει ὃν;

ΙΩΝ. μάλιστα, ὁ Σώκρατες.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ ὅστις ἀγαθὸς στρατηγὸς τυγχάνει ὃν, ἀγαθὸς καὶ ράψῳδός ἐστιν.

PLATO *Ion* 540d5–541a6

ΘΗΣΕΙΣ

φεῦ τῆς βροτείας – ποί προβήσεται – φρενός.
 τί τέρμα τόλμης καὶ θράσους γενήσεται;
 εἰ γὰρ κατ’ ἀνδρὸς βίοτον ἔξογκώσεται,
 δὸς ὕστερος τοῦ πρόσθεν εἰς ὑπερβολὴν
 πανούργος ἔσται, θεοῖσι προσβαλεῖν χθονὶ¹
 ἄλλην δεήσει γαῖαν ἡ χωρήσεται
 τοὺς μὴ δικαίους καὶ κακοὺς πεφυκότας.
 σκέψασθε δ’ ἐς τόνδ’, ὅστις ἐξ ἐμοῦ γεγὼς
 ἥσχινε τάμα λέκτρα κάξελέγχεται
 πρὸς τῆς θανούσης ἐμφανῶς κάκιστος ὥν.
 δεῖξον δ’, ἐπειδὴ γ’ ἐς μίασμ’ ἐλήλυθα,
 τὸ σὸν πρόσωπον δεῦρ’ ἐναντίον πατρί.
 σὺ δὴ θεοῖσιν ὡς περισσὸς ὥν ἀνὴρ
 ξύνει; σὺ σώφρων καὶ κακῶν ἀκήρατος;
 οὐκ ἂν πιθούμην τοῖσι σοὶς κόμποις ἐγὼ
 θεοῖσι προσθεῖς ἀμαθίαν φρονεῖν κακῶς.
 ἥδη νυν αὔχει καὶ δι’ ἀψύχου βορᾶς
 σίτοις καπήλεν’ Ὀρφέα τ’ ἄνακτ’ ἔχων
 βάκχειν πολλῶν γραμμάτων τιμῶν καπνούς.

EURIPIDES *Hippolytus* 936–954

[TURN OVER]

SECTION B

Translate into English:

B1 *Socrates inquires as to the training of Ischomachus' wife*

Ἄλλὰ καὶ τοῦτο, ἔφην, ἔγωγε, ὁ Ἰσχόμαχε, πάνυ ἀνήδεως σου πυθοίμην, πότερα αὐτὸς σὺ ἐπαιδεύεις τὴν γυναῖκα ὥστε εἶναι οἵαν δεῖ η̄ ἐπισταμένην ἔλαβες παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς διοικεῖν τὰ προσήκοντα αὐτῇ.

Καὶ τί ἄν, ἔφη, ὁ Σώκρατες, ἐπισταμένην αὐτὴν παρέλαβον, η̄ ἔτη μὲν οὕπω πεντεκαίδεκα γεγονοῦντα ἥλθε πρὸς ἐμέ, τὸν δὲ ἐμπροσθεν χρόνον ἔζη ὑπὸ πολλῆς ἐπιμελείας ὅπως ὡς ἐλάχιστα μὲν ὄφοιτο, ἐλάχιστα δὲ ἀκούσοιτο, ἐλάχιστα δὲ ἔροιτο; οὐ γάρ ἀγαπητόν σοι δοκεῖ εἶναι, εἰ μόνον ἥλθεν ἐπισταμένη ἔρια παραλαβούσα ἴματιον ἀποδεῖξαι, καὶ ἔωρακνία ὡς ἔργα ταλάσια θεραπαίναις δίδοται; ἐπεὶ τὰ γε ἀμφὶ γαστέρα, ἔφη, πάνυ καλῶς, ὁ Σώκρατες, ἥλθε πεπαιδευμένη· ὅπερ μέγιστον ἔμοιγε δοκεῖ παίδευμα εἶναι καὶ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ.

Τὰ δὲ ἄλλα, ἔφην ἔγώ, ὁ Ἰσχόμαχε, αὐτὸς ἐπαιδεύεις τὴν γυναῖκα ὥστε ἵκανὴν εἶναι ἀν προσήκει ἐπιμελεῖσθαι;

Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἰσχόμαχος, οὐ πρίν γε καὶ ἔθυσα καὶ ηδέαμην ἐμέ τε τυγχάνειν διδάσκοντα καὶ ἐκείνην μανθάνουσαν τὰ βέλτιστα ἀμφοτέροις ήμն.

XENOPHON *Oeconomicus* 7 4–8

B2 *Odysseus explains the double need to honour the dead Achilles*

ἄ δ' εἴπον εἰς ἄπαντας οὐκ ἀρνήσομαι,
Τροίας ἀλούσης ἀνδρὶ τῷ πρώτῳ στρατοῦ
σὴν παιδὰ δοῦναι σφάγιον ἔξαιτουμένω.
ἐν τῷδε γάρ κάμνουσιν αἱ πολλὰ πόλεις,
ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὁν ἀνὴρ
μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.
ἥμιν δ' Ἀχιλλεὺς ἄξιος τιμῆς, γύναι,
θανὼν ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος κάλλιστ' ἀνήρ.
οὔκουν τόδ' αἰσχρόν, εἰ βλέποντι μὲν φίλω
χρώμεσθ', ἐπεὶ δὲ ὄλωλε μη̄ χρώμεσθ' ἔτι;
εἰέν· τί δῆτ' ἐρεῖ τις, ἦν τις αὖ φανῆ
στρατοῦ τ' ἄθροισις πολεμίων τ' ἀγωνία;
πότερα μαχούμεθ' η̄ φιλοψυχήσομεν,
τὸν κατθανόνθ' ὀρῶντες οὐ τιμώμενον;
καὶ μὴν ἔμοιγε ζῶντι μὲν καθ' ἡμέραν
κεὶ σμίκρ' ἔχοιμι πάντ' ἀν ἀρκούντως ἔχοι·
τύμβον δὲ βουλοίμην ἀν ἀξιούμενον
τὸν ἔμὸν ὀρᾶσθαι· διὰ μακροῦ γάρ η̄ χάρις.

EURIPIDES *Hecuba* 303–320

ἄθροισις: gathering, collecting
σφάγιον: sacrificial victim